

Sygn. akt: VU 1297/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołań B. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 19 czerwca 2012 roku znak (...)

z dnia 29 października 2012 roku znak (...)

oddala odwołania

UZASADNIENIE

Decyzjami: z dnia 19 czerwca 2012r. znak: (...) oraz z dnia 29 października 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił wnioskodawcy B. K. prawa do emerytury na podstawie art. 29 ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu podał, iż wnioskodawca nie spełnił warunku wynikającego z powołanego przepisu ustawy emerytalnej, ponieważ udowodnił 34 lata, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych zamiast wymaganych 35 lat. Nie jest także osobą całkowicie niezdolną do pracy, ponadto ostatnio przed złożeniem wniosku, nie był pracownikiem lecz wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia.

Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 20.07.1981r. do 25.07.1981r. z powodu urlopu bezpłatnego,

- dnia 19.07.1984r. z powodu nieobecności niepłatnej,

- od 21.05.1991r. do 30.06.1991r. z uwagi na brak świadectwa pracy potwierdzającego zatrudnienie na umowę o pracę za granicą- przedłożono tylko aneks do umowy,

- od 26.03.1992r. do 31.03.1992r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) w L., ponieważ dokumentacja znajdująca się w ZUS nie potwierdza zatrudnienia,

- od 01.06.1992r. do 30.09.1992r., ponieważ świadectwo pracy z dnia 01.10.1992r. nie spełnia wymogów formalnych tj. brak pieczętki imiennej kierownika zakładu pracy lub upoważnionego pracownika, brak informacji o okresach nieskładkowych,

- okresu praktycznej nauki zawodu, ponieważ z zaświadczenia z dnia 03.03.2011r. wynika, że podejmując naukę w (...) wnioskodawca i jego rodzice zawarli umowę o pomoc materialną a nie umowę o pracę z (...) (stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej).

Od powyższych decyzji, odwołania złożył wnioskodawca B. K., domagając się ich zmiany i przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 29 ustawy emerytalnej. W odwołaniu od decyzji z dnia 19 czerwca 2012r. (zarejestrowanym pod sygn. akt VU 1297/12), wskazał, iż wbrew stanowisku organu rentowego, świadectwo pracy z dnia 01 października 1992r. zostało wystawione prawidłowo, bowiem widnieje na nim pieczętka nagłówkowa Zakładu (...) w L.. Wskazał przy tym, iż w zakładzie tym był zatrudniony od 26 marca 1992r. do 30 września 1992r. i domagał się zaliczenia tego okresu do ogólnego okresu składkowego i nieskładkowego.

W odwołaniu od decyzji z dnia 29 października 2012r. (zarejestrowane pod sygn. akt VU 1946/12), ubezpieczony zakwestionował stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym, ostatnio przed złożeniem wniosku, nie był pracownikiem lecz wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia. Zdaniem ubezpieczonego, warunek powyższy został przez niego spełniony, bowiem wniosek o emeryturę złożył w dniu 15 grudnia 2008r., a wówczas był zatrudniony na podstawie umowy o pracę (od 19 sierpnia 2005r. do 31 grudnia 2009r.). Na podstawie umowy zlecenia pracuje natomiast od 01 lutego 2010r.

Na rozprawie w dniu 30 stycznia 2013r., wnioskodawca sprecyzował stanowisko wyrażone w odwołaniu od decyzji z dnia 29 października 2012r., wskazując, iż składał tylko jeden wniosek – w dniu 15 grudnia 2008r. - o przyznanie mu prawa do emerytury. Natomiast pozostałe pisma, składane przez niego w organie rentowym, stanowiły jedynie uzupełnienie wskazanego wniosku.

W odpowiedzi na odwołania, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 19 czerwca 2012r. na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., argumentując, iż sprawa była już przedmiotem rozstrzygnięcia Sądu w sprawie o sygn. akt VU 1545/11, ewentualnie o jego oddalenie. ZUS domagał się także oddalenia odwołania od decyzji z dnia 29 października 2012r., uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonych decyzjach.

Zarządzeniem z dnia 17 stycznia 2013r., sprawy: o sygn. akt VU 1946/12 i VU 1297/12 zostały połączone do wspólnego rozpoznania i prowadzenia pod sygn. akt VU 1297/12.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. K., urodzony (...), w okresie od 26 marca 1992r. do 30 września 1992r. był zatrudniony w Zakładzie (...) s.c. w L., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pracownika fizycznego i wykonywał obowiązki malarza – piaskarza konstrukcji stalowych.

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy – 00:08:37-00:23:59,

akta ZUS t. III – świadectwo pracy z dnia 01 października 1992r. k. 5,

akta ZUS t. III – zaświadczenie z dnia 11 stycznia 2012r. k. 6-8.

Wnioskodawca, ostatnio przed złożeniem wniosku o przyznanie emerytury w dniu 23 kwietnia 2012r. nie był pracownikiem na podstawie umowy o pracę; świadczył usługi na podstawie umowy zlecenia w (...) w L. (od 03 lutego 2012r. do 31 stycznia 2013r.).

Dowód: wyjaśnienia wnioskodawcy – 00:08:37-00:23:59,

akta ZUS t. IV – zaświadczenie z dnia 24 października 2012r. k. 9.

Decyzjami: z dnia 19 czerwca 2012r. znak: (...) oraz z dnia 29 października 2012r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił wnioskodawcy B. K. prawa do emerytury na podstawie art. 29 ustawy emerytalnej.

Organ rentowy uznał, iż wnioskodawca udowodnił 34 lata, 6 miesięcy i 8 dni okresów składkowych i nieskładkowych wobec wymaganych 35 lat.

Dowód: akta ZUS t. III – decyzja ZUS z dnia 19 czerwca 2012r.,

akta ZUS t. IV – decyzja ZUS z dnia 29 października 2012r.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy B. K. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie należy odnieść się do stanowiska wnioskodawcy, który w odwołaniu od decyzji z dnia 29 października 2012r. i na rozprawie w dniu 30 stycznia 2013r. podał, iż składał tylko jeden wniosek o przyznanie prawa do emerytury – w dniu 15 grudnia 2008r. Pozostałe pisma, które były przez niego kierowane do organu rentowego, nie były – jak twierdził – nowymi wnioskami, lecz stanowiły uzupełnienie wcześniejszego materiału dowodowego, dołączonego do wniosku z dnia 15 grudnia 2008r.

W tym zakresie stanowisko wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie, w odniesieniu do zaskarżonych decyzji z dnia 19 czerwca 2012r. oraz z dnia 29 października 2012r.

Jak wynika bowiem z akt ubezpieczeniowych, zarówno wnioski z dnia 15 grudnia 2008r. jak i późniejsze wnioski, były składane na drukach przewidzianych dla wniosków o przyznanie świadczenia. Także i w dniu 23 kwietnia 2012r. wnioskodawca złożył wniosek na takim formularzu, co potwierdził dwukrotnie własnoręcznym podpisem, złożonym w odpowiednich miejscach na druku (akta ZUS t. III, k. 1-4).

Ponadto, wskazać należy, iż po 15 grudnia 2008r. organ rentowy wydawał nowe decyzje; m. in. decyzję z dnia 19 października 2011r., która była wydana na podstawie wniosku złożonego po 15 grudnia 2008r. i od której odwołanie było przedmiotem postępowania sądowego w sprawie o sygn. akt VU 1545/11.

Konkludując, w ocenie Sądu, wnioskiem skutkującym wydaniem obu zaskarżonych decyzji był wniosek z dnia 23 kwietnia 2012r. W jednej kwestii Sąd podziela tylko stanowisko skarżącego, iż nie było wnioskiem – jak wskazał organ rentowy w decyzji z dnia 29 października 2012r. – pismo z dnia 15 października 2012r. Faktycznie było ono uzupełnieniem, ale nie wniosku z dnia 15 grudnia 2008r., lecz z dnia 23 kwietnia 2012r. Pismo to dotyczyło bowiem ustalenia czy wnioskodawca w dalszym ciągu wykonuje czynności w (...) w L. na podstawie zawartych z nią umów zlecenia (akta ZUS t. IV, k. 1). Tym samym, uznać należało, iż obie zaskarżone decyzje zostały przez organ rentowy wydane na skutek jednego wniosku o przyznanie świadczenia, tj. złożonego przez ubezpieczonego w dniu 23 kwietnia 2012r.

Przechodząc do meritum, w pierwszej kolejności wskazać należy, iż nie zasługuje na uwzględnienie wniosek organu rentowego o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 19 czerwca 2012r. na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Przedmiotem postępowania w sprawie VU 1545/12 było bowiem odwołanie od decyzji ZUS z dnia 19 października 2011r., w której organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia m.in. z powodu nie ukończenia przez niego wymaganego wieku emerytalnego. W rozpoznawanej sprawie natomiast, zostały wydane nowe decyzje – na podstawie nowego wniosku, tj. dnia 23 kwietnia 2012r. i dołączonych do niego nowych dokumentów, od których, zgodnie z art. 477[9] k.p.c. przysługuje ubezpieczonemu odwołanie do Sądu.

Uzasadniony jest natomiast wniosek o oddalenie odwołań od decyzji z dnia 19 czerwca 2012r. oraz z dnia 29 października 2012r.

Zgodnie z treścią przepisu art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949r., którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego, określonego w art. 27 pkt 1, mogą przejść na emeryturę: kobieta po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy (ust. 1 pkt 1). Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje ubezpieczonym, którzy: 1) ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, byli pracownikami oraz 2) w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym pozostawali w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy, chyba że w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę są uprawnieni do renty z tytułu niezdolności do pracy (ust. 2). Spełnienia warunków, o których mowa w ust. 2 nie wymaga się od ubezpieczonych, którzy przez cały wymagany okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegali ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pozostawania w stosunku pracy (ust. 3).

Z powyższych przepisów jednoznacznie wynika, iż jednym z warunków przyznania świadczenia jest posiadanie ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, statusu pracownika na podstawie umowy o pracę. Jest to jeden z koniecznych warunków formalnych, którego niespełnienie skutkuje odmową przyznania świadczenia, niezależnie od spełnienia pozostałych przesłanek. Wszystkie warunki opisane w art. 29 ust. 1 i ust. 2 muszą być bowiem spełnione łącznie (chyba że zachodzi okoliczność opisana w art. 29 ust. 3 ustawy emerytalnej) i brak choć jednej z nich uniemożliwia przyznanie emerytury.

W zaskarżonych decyzjach, ZUS prawidłowo ustalił, iż wnioskodawca nie posiada statusu pracownika, albowiem od 01 grudnia 2010r. do 31 stycznia 2013r. nieprzerwanie świadczył usługi na podstawie umów zlecenia zawartych ze (...)” w L.. Tym samym, nie został po stronie wnioskodawcy spełniony warunek pozostawania ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę, określony w art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej.

W świetle powyższego, Sąd ograniczył postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie jedynie do poświadczenia przez byłego pracodawcę okresu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, przesłuchania wnioskodawcy i dokumentów wynikających z wypisu z działalności gospodarczej Zakładu (...) s.c. w L.. Zwrócić przy tym należy uwagę, iż sporny okres zatrudnienia, tj. od 26 marca 1992r. do 30 września 1992r., wynikający ze świadectwa pracy z dnia 01 października 1992r. pokrywa się z okresem prowadzenia przez tę firmę działalności gospodarczej. Jednocześnie, wskazać należy, iż istotnie, w przedmiotowym świadectwie pracy widnieje jedynie pieczęć nagłówkowa zakładu pracy; brak natomiast imiennej pieczętki i podpisu osoby wystawiającej dokument.

Okoliczności powyższe nie stanowiły jednakże przedmiotu ustaleń poczynionych przez Sąd w niniejszej sprawie, albowiem, Sąd nie oceniał, czy wnioskodawca legitymuje się wymaganym przez ustawę emerytalną, 35-letnim stażem pracy wobec niespełnienia przez niego wymogu formalnego z art. 29 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej. Z uwagi na obowiązującą zasadę bezpośredniości postępowania dowodowego przed sądem orzekającym, ustalenia te i tak nie byłyby wiążące w sytuacji, gdyby wnioskodawca uzyskał w przyszłości status pracownika i złożył w związku z tym kolejny wniosek o przyznanie mu prawa do świadczenia, a organ rentowy ponownie zająłby stanowisko jak w zaskarżonych decyzjach. W takiej bowiem sytuacji, wnioskodawcy ponownie przysługiwałoby prawo do odwołania się od decyzji do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Dodatkowo, zaznaczyć należy, iż zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 12 stycznia 2005r., I UK 160/04 (OSNP 2005/16/255), w postępowaniu odrębnym z zakresu ubezpieczeń społecznych, toczącym się na skutek odwołania od decyzji organu rentowego wydanej na wniosek o przyznanie emerytury lub renty, niedopuszczalne jest przedmiotowe przekształcenie roszczenia (art. 193 k.p.c.) przez żądanie ustalenia tylko niektórych przesłanek warunkujących prawo do świadczenia.

Podkreślenia nadto wymaga, iż kodeks postępowania cywilnego przewiduje możliwość merytorycznego rozstrzygnięcia odwołania od decyzji tylko poprzez oddalenie odwołania w razie braku podstaw do jego uwzględnienia, bądź też uwzględnienie odwołania i, w konsekwencji, zmianę zaskarżonej decyzji w całości lub w części i orzeczenie

co do istoty sprawy (art. 477 [14] § 1 i § 2 k.p.c.). Kodeks nie przewiduje natomiast, wydawania wyroków ustalających fakty przyszłe, tzw. fakty prawotwórcze, które mogą być wykorzystane w późniejszych postępowaniach. Taki pogląd, ugruntowany w praktyce, wielokrotnie wyrażał także Sąd Najwyższy, wskazując, że niedopuszczalne jest, w trybie art. 189 k.p.c., ustalenie takich faktów prawotwórczych, jeżeli celem powództwa jest ustalenie dowodu, który ma lub może być wykorzystany w przyszłości w postępowaniu o przyznanie prawa do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Takim dowodem byłoby w rozpoznawanej sprawie poczynienie ustaleń w zakresie spornego okresu od 26 marca 1992r. do 30 września 1992r. i ewentualne uznanie go za okres składkowy, podlegający wliczeniu do ogólnego stażu ubezpieczeniowego.

Jednocześnie, podkreślić należy, iż w razie wystąpienia nowych okoliczności, ponad te, które stanowiły podstawę wydania zaskarżonych decyzji (np. zatrudnienia na podstawie umowy o pracę), wnioskodawca ma prawo złożenia do organu rentowego kolejnego wniosku o przyznanie mu prawa do emerytury, przy spełnieniu także pozostałych przesłanek określonych w art. 29 ust. 1 ustawy emerytalnej.

Takie okoliczności nie występowały w dacie wydania wyroku, bowiem jeszcze do 31 stycznia 2013r. wnioskodawca świadczył usługi na podstawie umowy zlecenia zawartej ze (...) w L.. Wprawdzie, jak wyjaśnił ubezpieczony, pracodawca zamierza przedłużyć z nim współpracę i w tym celu, został już przygotowany dla niego grafik na dalsze miesiące, ale nie potrafił on wskazać, czy będzie zatrudniony na podstawie umowy cywilnoprawnej (np. umowy zlecenia, o świadczenie usług), czy też umowy o pracę. Jednakże, nawet w razie określenia przez niego podstawy prawnej dalszego zatrudnienia w (...) w L., ustalenia w tym zakresie nie byłyby wiążące z uwagi na rozważania przedstawione we wcześniejszej części uzasadnienia.

Reasumując, Sąd podzielił stanowisko organu rentowego, w zakresie w jakim organ ten odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia z uwagi na niespełnienie wymogu formalnego określonego w art. 29 ust. 2 pkt 1, tj. wymogu dotyczącego pozostawania ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku emeryturę w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę. Brak spełnienia powyższej przesłanki, uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy żądanego świadczenia, bez konieczności badania czy posiada on wymagany 35-letni okres składkowy i nieskładkowy (art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej).

Mając na uwadze powyższe, Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego, oddalił odwołania B. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 19 czerwca 2012r. znak: (...) oraz z dnia 29 października 2012r. znak: (...) z przyczyn podanych w niniejszym uzasadnieniu.